مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
دوره بیست و ششم، شماره هشت، آبان ۱۳۹۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۱/۲۴
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۴/۲

تحلیل انگیزه مشارکت در فعالیت های ورزش همگانی از دیدگاه مردان و زنان شهر یزد

محمد حسن صادق زاده*[۱]، سید محمد جواد رضوی[۲]

مقاله پژوهشی

مقدمه: ورزش پدیده‌ای سازمان‌یافته است که از جنبه‌های گوناگون قابل بررسی است، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های آن همگانی بودن آن و به تعبیری ورزش همگانی است و با توجه به نقش مهمی که ورزش همگانی بر جنبه های سلامتی، اجتماعی و اقتصادی جامعه دارد، از این رو مطالعه حاضر به تحلیل انگیزه مشارکت زنان و مردان شهر یزد به ورزش همگانی پرداخته است.

روش بررسی: جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ۴۸۶۱۵۲ نفر شامل کلیه مردان و زنان بالای ۱۵ سال شهر یزد که بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ به دست آمد؛ که تعداد نمونه آماری برابر با ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. این پژوهش از نوع کاربردی و به روش پیمایشی اجرا گردید. پس از تائید روایی محتوایی توسط ۱۰ نفر از اساتید مدیریت ورزشی پایایی پرسش نامه عوامل مؤثر بر انگیزه مشارکت در ورزش همگانی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ تائید شد. راهکارهای توسعه انگیزه مشارکت زنان و مردان شهر یزد به ورزش همگانی به روش کیفی شناسایی و سپس با رویکرد کمی تجزیه وتحلیل شد. جهت تجزیه وتحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS16 استفاده شد.

نتایج: نتایج حاصل از تجزیه وتحلیل داده‌ها نشان داد که عوامل مؤثر در انگیزه مشارکت زنان و مردان شهر یزد در ورزش همگانی به ترتیب، عوامل مدیریتی، فرهنگی، پیشگیرنده و درمانی بودند.

نتیجه‌گیری: لذا اتخاذ برنامه ریزی منظم توسط مدیران ورزشی و استفاده از رسانه‌های جمعی در جهت تشویق مردم به مشارکت در ورزش همگانی لازم به نظر می رسد، تا بدین سبب مشارکت در ورزش های همگانی در زندگی روزمره مردم حیات یافته و فرهنگ پرداختن به ورزش همگانی میان مردان و زنان شهر یزد نهادینه شود.

واژه‌های کلیدی: ورزش همگانی، مشارکت ورزشی، مردان و زنان، شهر یزد

ارجاع: صادق زاده محمد حسن، رضوی سید محمد جواد. **تحلیل انگیزه مشارکت در فعالیت های ورزش همگانی از دیدگاه مردان و زنان شهر یزد.** مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ۱۳۹۷؛ ۲۶ (۸): ۱۶-۷۰۶.

۱- گروه تربیت بدنی، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران
۲-.دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران
*(نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۰۹۱۳۱۵۹۶۱۶۴، پست الکترونیکی: mhs1351@yahoo.com، کد پستی :۸۹۱۹۵/۱۵۵

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

مقدمه

در سال‌های اخیر همگام با بروز تحولات بنیادین و همه جانبه در جامعه و گسترش فناوری و ماشینی شدن زندگی، چاقی و بیماری هایی نظیر بیماری های قلبی عروقی که عموماً ناشی از کم تحرکی می باشد شیوع پیدا کرده است، اکنون انجام فعالیت جسمانی و ورزش و توجه به اثرات سودبخش آن بر سلامتی و نشاط در میان شهروندان مختلف کشور بیشتر باید مورد توجه قرار گیرد، چرا که با توجه به سبک زندگی کنونی شهروندان از تحرک کمتری برخوردارند، این مشکل می‌تواند به شدت آینده جامعه را مورد تهدید قرار داده و کارایی مطلوب افراد را به مخاطره اندازد (۱). از طرفی بیشتر کشورهای پیشرفته جهان در برنامه ریزی و ساماندهی ورزش همگانی کشور خود با کشورهای دیگر رقابت می کنند و مرتباً در حال ارائه برنامه های خلاق برای رشد این ورزش هستند (۲). ورزش های همگانی معادل کلمه انگلیسی "ورزش برای همه" و "ورزش عمومی" معمولاً به فعالیت‌های ورزشی اطلاق می شود که جنبه ای است تفریحی داشته و بدون توجه به نتیجه آن (بردوباخت) انجام می شود. در بعضی کشورها واژه مشارکت کلان را معادل ورزش همگانی می دانند و الگوهایی را برای اوقات فراغت فراهم می آورند که سبب می شود مردم در هر سن و با هر میزان توانایی به علایق خود دست یابند و از زندگی شان لذت ببرند (۳). ورزش همگانی توسط کمیته پیشرفت ورزش شـورای اروپـا به‌عنوان یک عبارت و فراهم نمودن فرصت هایی برای افـراد علاقه مند بـه ورزش کـردن در زمـان اوقـات فراغـت جهـت مشارکت در فعالیت های ورزشی بدون هیچ گونه محـدودیت ناشی از وضعیت اجتماعی، نژادی و معلولیـت تعریف شده است، آن چه از این تعریف استنباط می گـردد ایـن اسـت کـه همه افراد باید از ورزش کردن بهره منـد و ورزش حـق همـه افراد است (۴). امروزه نقش ورزش و فعالیت بدنی راهبردی بسیار مهم است که توانایی بالقوه ای در یاری رساندن به اهداف سلامتی، اجتماعی و اقتصادی دارد. ورزش همگانی و تفریحی، بخش مهمی از این راهبرد است زیرا ورزش همگانی ماهیتی تفریحی، آزادانه و انتخابی دارد و همین امر سبب شکل‌گیری آثار مختلفان از قبیل سلامت جسمانی و روانی، لذت بخشی و بانشاط بودن شده است (۵) و با عنایت به این که امروزه جوامع به دلیل پیشرفت فنّاوری و صنعتی شدن به سمت بی‌تحرکی می روند به‌نحوی‌که زندگی انسانی را نیز در بسیاری از جوامع به زندگی ماشینی بدل نموده است و به دنبال آن مشکلات عدیده جسمی، روانی و اجتماعی را برای وی پدید آورده است (۶). به‌طوری‌که در سال‌های اخیر بیماری‌هایی نظیر چاقی و بیماری‌های قلبی–عروقی که عموماً ناشی از کم‌تحرکی و مصرف غذاهای پرکالری می باشد شیوع پیداکرده است، لذا اکنون باید به فعالیت های ورزشی به دلیل اثرات سودبخش آن بر سلامتی و نشاط بیش‌ازپیش توجه شود (۷) و با توجه به این که پرداختن به فعالیت های ورزشی نقش مؤثری بر کاهش هزینه های درمان، نشاط اجتماعی، کاهش بیماری روحی و روانی و توسعه سلامت عمومی افراد جامعه دارد، لذا بررسی و تحلیل انگیزه مشارکت مردان و زنان شهر یزد در ورزش همگانی بسیار حائز اهمیت است و می تواند اثر مؤثری بر ارتقاء جامعه داشته باشد، چراکه شهروندان بانشاط می‌تواند آینده کشور خود را به‌طور مؤثری رقم بزند. در همین راستا تحقیقات بسیاری انجام‌شده است که در ادامه به آن اشاره شده است.

از آن جا که در پژوهش های مختلف ورزش همگانی از ابعاد مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است و عواملی متعدد در توسعه آن نقش داشته اند محقق به بررسی ابعاد مختلف آن و ارائه دسته بندی منظم در این خصوص پرداخت به طوری که در خصوص توجه مسئولان کلان کشورها به ورزش همگانی (۸،۹) و نهادینه سازی ورزش همگانی در جامعه محققان پژوهش های مختلفی انجام دادند، به طوری که شیروبی و همکاران (۱۳۹۶) پژوهشی درباره نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور ایران نشان داد که خانواده، رسانه جمعی، سیاست‌گذاری کلان و انسجام ساختارها و تجربه زیسته در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران مؤثر هستند (۱۰). هم چنین در این راستا طالب‌پور و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان بررسی مقایسه‌ای راهکارهای نهادینه‌سازی

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

ورزش در بین دانشجویان دختر و پسر (مطالعه موردی: دانشگاه فردوسی مشهد) به این نتیجه رسیدند که از دیدگاه دانشجویان هر پنج عامل اقتصادی، اجتماعی ـ فرهنگی، مدیریتی، زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی و انگیزاننده‌ها می‌توانند بر نهادینه‌سازی ورزش در بین دانشجویان مؤثر باشند (۱۱). از طرفی هوانگ و تان Huang & Tan (۲۰۱۵) پژوهشی تحت عنوان تغییرات در حال انجام درمورد سیاست کشور تایوان به ورزش همگانی انجام دادند. نتایج نشان داد تغییرات قابل توجهی در تشکیلات و بودجه کشور تایوان در مورد ورزش همگانی وجود دارد. ولی پاسخ دهندگان مشکل اساسی در اجرای ورزش همگانی در کشور تایوان را عدم اقدام و اجرایی کردن برنامه ها عنوان کردند (۸). هم چنین هالمن و همکاران Huang (۲۰۱۵) پژوهشی تحت عنوان مقاسه طراحی و تدوین ورزش همگانی بوسیله بخش غیر اتفاعی و دولتی انجام دادند، که نتایج نشان داد باشگاه‌های ورزشی غیرانتفاعی می‌تواند نسبت به اماکن ورزشی دولتی در مشارکت مردم در فعالیت های ورزش همگانی نقش داشته باشد لذا حمایت سیاست گزاران و بودجه عمومی از باشگاه های غیرانتفاعی جهت مشارکت مردم در ورزش همگانی پیشنهاد شد (۹). در پژوهشی دیگر سواری و همکاران (۱۳۹۴) پژوهشی تحت عنوان توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعه آن انجام دادند. نتایج نشان داد مهم‌ترین راهبردهای لازم برای توسعه و پیشرفت ورزش همگانی خوزستان به ترتیب تدوین برنامه راهبردی برای توسعه ورزش همگانی، توسعه و ترویج فرهنگ ورزش از طریق رسانه ها و تغییر ساختار ورزش همگانی بود (۳).

از سوی دیگر پژوهش ها به بررسی انگیزه، وضعیت حضور و موانع مشارکت ورزشی افراد جهت حضور در فعالیت های ورزشی پرداختند به طوری که قهرمان تبریزی و رضوی (۱۳۹۴) در پژوهشی تحت عنوان شناسایی و اولویت‌بندی موانع مشارکت کارکنان ادارات دولتی استان کرمان در فعالیت‌های ورزشی نشان داد، که سه علت اصلی عدم مشارکت کارکنان در فعالیت‌های ورزشی به ترتیب موانع، نبود ورزش‌های مختلف موردعلاقه در سطح سازمان، نبود امکانات و تسهیلات ورزشی در سطح ادارات دولتی استان کرمان و فقدان برنامه‌ریزی مناسب برای فعالیت‌های ورزشی کارکنان بود (۱)، هم چنین کونگ و تیلور Kung & Taylor (۲۰۱۴) در تحقیق خود تحت عنوان بررسی وضعیت حضور افراد معلول در ورزش همگانی در کشور انگلستان بیان نمودند برخی سیستم‌های تشویقی ازجمله صادر کردن کارت‌های تخفیف از مکان‌های ورزشی می‌تواند سبب رونق ورزش همگانی در این قشر گردد (۱۲). از سوی دیگر مهدی زاده و اندام (۱۳۹۳) در تحقیقی تحت عنوان راهکارهای توسعه ورزش همگانی در دانشگاه‌های ایران نشان دادند «عدم‌حمایت اجتماعی» و «سازمانی و مدیریتی» هر یک با بار عاملی ۰/۸۳ و ۰/۷۹ بیشترین تأثیر را در تبیین موانع مشارکت ورزشی داشتند. (۱۳). هم چنین هانگ و هامفریس Huang & Humphreys (۲۰۱۲) در پژوهش خود اظهار می دارند افرادی که در شهرهایی با امکانات ورزشی بالا و دسترسی آسان به آن زندگی می کنند مشارکت بیشتری در فعالیت های بدنی داشته و هم چنین رضایت از زندگی بالایی داشتند (۱۴). از سوی دیگر پرینس و همکاران Prins et al (۲۰۱۲) در پژوهشی بر روی نوجوانان هلندی چنین نتیجه گرفتند که مشارکت در ورزش همگانی با در دسترس بودن امکانات ورزشی و پارک ها وابستگی بالایی ندارد و بیشترین میزان مشارکت نوجوانان در اوقات فراغت ورزشی را زمانی دانستند که هم امکانات ورزشی و هم سرمایه های اجتماعی محله از درجه بالایی برخوردار باشد (۱۵). در نهایت جیمز و همکارانش Jimes et al (۲۰۰۸) در تحقیق خود درزمینهٔ مشارکت دختران و پسران در فعالیت‌های ورزشی به این نتیجه رسیدند که دختران کمتر از پسران در فعالیت های ورزشی شرکت می کنند درحالی‌که پسران علاقه بیشتری برای شرکت در این فعالیت ها رادارند (۲۱).

از دیگر عوامل تاثیرگزار بر رشد و توسعه ورزش همگانی نقش رسانه های جمعی بود به طوری که کلاته وفریدونی (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان بررسی مدل تاثیر ابعاد فعالیت‌های رسانه های جمعی بر گرایش به ورزش همگانی در

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

شهر تهران انجام دادند. نتایج حاصل از این مدل نشانگر تاثیر فعالیت‌های رسانه های جمعی و ابعاد آن بر گرایش به ورزش همگانی در شهر تهران داشت(۱۶). هم چنین دوند و پاتیل Dhonde & Patil (۲۰۱۲) رسانه‌ها را به‌عنوان سیستم عصبی مرکزی جامعه معرفی نموده و نقش مثبت رسانه‌های جمعی را در توسعه ورزش همگانی اثبات نمودند (۱۹). از سوی دیگر از دیگر عوامل تاکید شده در پژوهش‌های مختلف در جهت توسعه ورزش همگانی عوامل فرهنگی اجتماعی بود به طوری که عابدینی و طالبی (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان عوامل اجتماعی ـ فرهنگی مرتبط با میزان گرایش شهروندان به ورزش همگانی در خلخال انجام دادند، نتایج نشان داد بین متغیرهای حمایت خانواده، تصور خویش از بدن، سرمایهٔ اجتماعی، سرمایهٔ فرهنگی و سرمایهٔ اقتصادی شهروندان و میزان گرایش آنان به ورزش همگانی، رابطهٔ مثبت و معناداری وجود داشت (۵). در پژوهشی دیگر نقدی (۱۳۹۰) در تحقیق خود به بررسی موانع فرهنگی-اجتماعی مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی پرداخت. نتایج نشان گر پایگاه اقتصادی اجتماعی بالاتر، میزان سرمایه فرهنگی، تمایل فردی و حمایت اجتماعی بیشتر از زنان ورزش کار نسبت به زنان غیر ورزش کار است (۱۷).

با توجه به اهمیتی که موضوع ورزش همگانی دارد؛ و ازآن جائی که در خصوص راهکارهای توسعه ورزش های همگانی در پژوهش های گذشته بیشتر به عوامل مشابهی نظیر اجتماعی (عابدینی و طالبی، ۱۳۹۶) (۵) زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی (طالب پور و همکاران، ۱۳۹۵) (۱۱) و (قهرمان تبریزی و رضوی، ۱۳۹۴) (۱) و هم چنین سازمانی و مدیریتی (مهدی زاده و اندام، ۱۳۹۳) (۱۳) تأکید شده است، در این پژوهش محقق با تأکید بر ابعاد اجتماعی و فرهنگی به اصلی ترین بخش که پیش گام و مقدم بر هر عمل اجرایی است؛ یعنی پیش گیری و درمان توجه نموده است؛ ازاین‌رو، با توجه به پژوهش‌های اندک در زمینه توجه به عوامل تندرستی، آمادگی جسمانی، پیشگیری و درمان و مقوله فرهنگ‌سازی آن بنا به شرایط فرهنگی و اجتماعی محققین درصدد پاسخ به این سؤال اساسی هستند؛ مقایسه انگیزه مشارکت مردان و زنان شهر یزد به ورزش همگانی چگونه است؟ و برای ارتقاء و توسعه انگیزه مردان و زنان شهر یزد در پزداختن به ورزش همگانی کدام عوامل از اهمیت بالاتری برخوردار بودند؟

روش بررسی

پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و هدف های مورد نظر از نوع توصیفی و به شیوه پیمایشی در سال ۱۳۹۶ اجرا گردید. اطلاعات مورد نیاز برای انجام پژوهش با استفاده از انواع روش های میدانی، کتابخانه ای، مشاهده، پرسش نامه و مصاحبه به دست آمده است. جامعه آماری پژوهش حاضر حاضر شامل ۴۸۶۱۵۲ نفر شامل کلیه مردان و زنان بالای ۱۵ سال شهر یزد که بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ به دست آمد؛ که تعداد نمونه آماری برابر با ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. روش نمونه گیری پژوهش حاضر به صورت تصادفی ساده بود. در این پژوهش عوامل مؤثر بر انگیزه مشارکت زنان و مردان در ورزش همگانی با استفاده از مصاحبه با رویکرد روش تحقیق کیفی از شهروندان شهر یزد شناسایی شد، به طوری که محقق ضمن تهیه لیستی از عوامل مؤثر بر انگیزه مشارکت در ورزش همگانی از تحقیقات گذشته با تعدادی از شهروندان که در پارک های شهر یزد به فعالیت های ورزش همگانی می پرداختند مصاحبه هایی انجام داد. و مصاحبه ها تا جایی ادامه یافت که عوامل مطرح شده توسط شهروندان دیگر تکرای بود و محقق به اشباع نظری رسید.

ابزار اصلی پژوهش حاضر پرسش نامه محقق ساخته عوامل مؤثر بر انگیزه مشارکت در ورزش همگانی در میان مردان و زنان شهر یزد بود که شامل ابعاد آرامش و فراغت (۵ گویه)، اجتماعی و فرهنگی (۶ گویه)، پیش گیری و درمانی (۴ گویه)، یادگیری و بهبود مهارت‌ها (۴ گویه)، سلامتی و آمادگی جسمانی (۴ گویه) و بعد مدیریتی (۶ گویه) بود در نهایت پرسش نامه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی داری ۲۹ گویه بود که روش نمره دهی به هر یک از گویه ها به صورت طیف ۵ درجه ای لیکرت (خیلی زیاد نمره ۵، زیاد نمره ۴، متوسط نمره

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

۳، کم نمره ۲، و خیلی کم نمره۱) بود. هم چنین روایی پرسش نامه توسط ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی تائید شد. هم چنین میزان پایایی پرسش نامه با استفاده ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۷ مورد تایید قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل آماری

در این پژوهش تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی (از قبیل میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی آزمون فریدمن جهت رتبه بندی عوامل و آزمون تی مستقل جهت مشخص نمودن تفاوت میان نظر مردان و زنان استفاده شد. هم چنین جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS۱۶ استفاده شد.

ملاحظات اخلاقی

پروپوزال این تحقیق توسط دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد تایید شده است.

نتایج

بر اساس نتایج حاصل از جدول ۱، ۵۲ درصد آزمودنی ها مرد و ۴۸ درصد آن ها زن بودند، هم چنین از نظر وضعیت تاهل ۵۱ درصد از پاسخ دهندگان مجرد و ۴۹ درصد متاهل بوده اند. هم چنین از نظر میزان تحصیلات ۲۷ درصد پاسخ دهندگان دارای مدرک تحصیلی زیر دیپلم، ۳۰ درصد در سطح دیپلم، ۲۲ درصد فوق دیپلم، ۱۳ درصد لیسانس، ۵ درصد فوق لیسانس و ۳ درصد هم با مدرک تحصیلی دکتری بوده اند از طرفی ۳۵ درصد از در رده سنی کمتر از ۲۰ سال، ۲۵ درصد بین ۲۰ تا ۳۰ سال، ۲۲ درصد در رده سنی ۳۰ تا ۴۰ سال، ۱۲ درصد در رده سنی ۴۰ تا ۵۰ سال و ۶ درصد بیش از ۵۰ سال سن داشتند و در نهایت از نظر تعداد جلسات ورزشی ۳۴ درصد پاسخ دهندگان یک جلسه در هفته، ۲۳ درصد دو جلسه در هفته، ۳۴ درصد ۳ جلسه در هفته و ۹ درصد پاسخ دهندگان بیش از ۳ جلسه در هفته ورزش می‌نمودند.

در ادامه عوامل توسعه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی در ۶ بعد آرامش و فراغت، اجتماعی و فرهنگی، پیش گیری و درمانی، یادگیری و بهبود مهارت‌ها، سلامتی و آمادگی جسمانی و مدیریتی توسط خبرگان پژوهش و محققین تقسیم‌بندی شدند. به‌طوری‌که با استفاده از روش ساختاری محققین بعد از مطالعه چندین بار متن مصاحبه ها و واژه ها، عبارات ود رون‌مایه‌های موجود در متن را مشخص و هم چنین با مطالعه پژوهش های پیشین و نظر خبرگان و اساتید مدیریت ورزشی ابعاد عوامل انگیزه مشارکت در ورزش همگانی در میان مردان و زنان شهر یزد مشخص، دسته‌بندی و مورد تائید قرار گرفت.

محقق برای ارائه رتبه بندی راهکارهای توسعه ورزش همگانی از آزمون آماری فریدمن استفاده نمود؛ نتایج حاصل از آماره کای دو به عنوان پیش نیاز آزمون فریدمن در سطح p≤۰۵/ معنی‌دار بود(کای دو=۳۳۵/۷۴۱، درجه آزادی=۴، سطح معناداری=۰/۰۰۱)؛ لذا بین میانگین عوامل تفاوت معنی‌دار وجود داشت و محقق جهت اولویت بندی مؤلفه های پژوهش از آزمون فریدمن استفاده نمود. نتایج آزمون فریدمن در رابطه با اولویت بندی مؤلفه های اصلی پژوهش نشان داد به ترتیب عوامل مدیریتی، عوامل اجتماعی و فرهنگی و پیش گیری و درمان بیماری‌ها بیشترین نقش را ایفا می کنند.

محقق برای مقایسه میزان مشارکت ورزشی میان مردان و زنان یزد به ورزش همگانی از آزمون تی مستقل استفاده نمود و بر اساس یافته های جدول ۴ مشاهده شده در سطح $P \leq ۰/۰۵$ معنی دار نبوده بنابراین تفاوت معنی داری بین میانگین نمره انگیزه مشارکت ورزش همگانی مردان و زنان یزد وجود ندارد. به عبارتی انگیزه شرکت در ورزش همگانی در مردان و زنان یزد یکسان می‌باشد.

بر اساس نتایج حاصل از آزمون تی مستقل، F مشاهده شده در سطح $P \leq ۰/۰۵$ برای تمای ابعاد مشارکت مردان و زنان شهر یزد به جز متغیر عوامل اجتماعی و فرهنگی معنی دار نبوده بنابراین تفاوت معنی داری بین میانگین نمره ابعاد انگیزه مشارکت ورزش همگانی مردان و زنان یزد وجود ندارد و تنها در بعد فرهنگی و اجتماعی میان نظران مردان و زنان شهر یزد تفاوت معناداری وجود داشت.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

جدول ۱: توزیع فراوانی و درصد فراوانی مدیران بر اساس ویژگی های جمعیت شناختی

ویژگی‌ها		فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	زن	۱۹۲	۴۸
	مرد	۲۰۸	۵۲
	جمع	۴۰۰	۱۰۰
وضعیت تاهل	متاهل	۲۰۴	۵۱
	مجرد	۱۹۶	۴۹
	جمع	۴۰۰	۱۰۰
تحصیلات	زیر دیپلم	۱۰۸	۲۷
	دیپلم	۱۲۰	۳۰
	فوق دیپلم	۸۸	۲۲
	لیسانس	۵۲	۱۳
	فوق لیسانس	۲۰	۵
	دکتری	۱۲	۳
	جمع	۴۰۰	۱۰۰
رده سنی	کمتر از ۲۰ سال	۱۴۰	۳۵
	۳۰-۲۰ سال	۱۰۰	۲۵
	۴۰-۳۰ سال	۸۸	۲۲
	۵۰-۴۰ سال	۴۸	۱۲
	بیش از ۵۰ سال	۲۴	۶
	جمع	۴۰۰	۱۰۰
تعداد جلسات	یک جلسه	۱۳۶	۳۴
	دو جلسه	۹۲	۲۳
	سه جلسه	۱۳۶	۳۴
	بیش از ۳ جلسه	۳۶	۹
	جمع	۴۰۰	۱۰۰

جدول ۲: اولویت بندی مؤلفه های توسعه ورزش همگانی مردان و زنان شهر یزد

مؤلفه‌ها	میانگین رتبه	سطح معناداری	رتبه
آرامش و فراغت	۲/۷۹	۰/۰۰۱	۵
اجتماعی و فرهنگی	۴/۰۱	۰/۰۰۱	۲
پیشگیری و درمانی	۳/۹۳	۰/۰۰۱	۳
یادگیری و بهبود مهارت‌ها	۲/۴۶	۰/۰۰۱	۶
سلامتی و آمادگی جسمانی	۳/۷۲	۰/۰۰۱	۴
مدیریتی	۴/۰۹	۰/۰۰۱	۱

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

جدول ۳: مقایسه ابعاد انگیزه مشارکت مردان و زنان یزد به ورزش همگانی

ابعاد	گروه	میانگین	انحراف معیار	آماره تی	سطح معناداری
آرامش و فراغت	مردان	۳/۰۹	۰/۸۶	۱/۲۵	۰/۳۱
	زنان	۳/۰۲	۰/۷۵		
اجتماعی و فرهنگی	مردان	۳/۸۵	۰/۸۳	۴/۲۱	۰/۰۴
	زنان	۳/۴۴	۰/۷۴		
پیشگیری و درمانی	مردان	۳/۴۵	۰/۷۹	۰/۴۸	۰/۴۹
	زنان	۳/۳۱	۰/۷۵		
یادگیری و بهبود مهارت‌ها	مردان	۳/۱۲	۰/۹۱	۰/۵۴	۰/۴۶
	زنان	۳/۰۳	۰/۸۶		
سلامتی و آمادگی جسمانی	مردان	۳/۱۸	۰/۸۴	۱/۳۸	۰/۲۴
	زنان	۳/۱۴	۰/۸۵		
مدیریتی	مردان	۴/۰۵	۰/۷۱	۰/۴۶	۰/۵۲
	زنان	۳/۹۴	۰/۶۸		

با توجه به اطلاعات حاصل از تحقیق در جدول شماره ۳ با استفاده از آزمون تی مستقل ابعاد ۶ گانه انگیزه مشارکت مردان و زنان یزد به ورزش همگانی مقایسه گردید.

جدول ۴: مقایسه ابعاد انگیزه مشارکت مردان و زنان یزد به ورزش همگانی

گروه	میانگین	انحراف معیار	آماره تی	سطح معناداری
مردان	۳/۰۵	۰/۶۰	۳/۳۶	۰/۰۷
زنان	۲/۹۱	۰/۴۹		

با توجه به اطلاعات حاصل از تحقیق در جدول شماره ۴ با استفاده از آزمون تی مستقل انگیزه مشارکت مردان و زنان یزد به ورزش همگانی مقایسه گردید.

بحث

انجام ورزش‌های همگانی مختلف، علاوه بر سرگرمی که باعث نشاط و شادی در شهروندان شهرها می‌شود؛ موجب افزایش سطح سلامتی و بقای عمر افراد بوده؛ از طرفی زندگی ماشینی امروز و کم تحرکی، ضرورت توسعه برنامه‌های ورزشی همگانی را در جامعه و برای عموم اقشار چند برابر کرده است و به نظر می رسد که یکی از مهمترین دغدغه‌های زندگی در دنیای امروز حفظ سلامتی و تندرستی افراد است که با پرداختن به انواع فعالیت های ورزشی همگانی بخش اعظم آن قابل حصول است. لذا با وجود تمام مزایا و سودمندی های فعالیت های ورزشی همگانی، باز هم مشکلات عدیده ای بر سر راه شهروندان وجود دارد که باعث می شود این افراد نتوانند در این گونه فعالیت ها شرکت نمایند و از مزایای فعالیت های ورزشی همگانی بهره ببرند. لذا محقق در این پژوهش به تحلیل انگیزه مشارکت در فعالیت های ورزش همگانی از دیدگاه مردان و زنان شهر یزد پرداخت.

یافته های پژوهش بر اساس نتایج حاصل از مؤلفه های اصلی پژوهش نشان داد که ۳ عامل مهم در جهت توسعه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی در میان مردان و زنان شهر یزد به ترتیب عوامل مدیریتی، عوامل اجتماعی و فرهنگی و پیش گیری و درمان بیماری ها بود. درمجموع نتایج پژوهش حاضر در زمینه عوامل مؤثر در توسعه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی با تحقیقات (عابدینی و طالبی، ۱۳۹۶) (۵)، (طالب پور و همکاران، ۱۳۹۵) (۱۱) و (قهرمان تبریزی و

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

رضوی، ۱۳۹۴) (۱) هم خوانی دارد. به طوری که این محققین مهم‌ترین عامل در توسعه ورزش همگانی ایران را عوامل مدیریتی و اجتماعی عنوان کردند.

در پژوهش حاضر عوامل مدیریتی مهمترین عاملی بود که در این پژوهش از طرف مردان و زنان شهر یزد مطرح شد. که این یافته از پژوهش با پژوهش های مهدی زاده و اندام (۱۳۹۳) (۱۳)، قهرمان تبریزی و رضوی (۱۳۹۴) (۱)، سواری و همکاران (۱۳۹۴) (۳) هم‌راستا بود. به‌طوری‌که نتایج پژوهش مهدی‌زاده و اندام (۱۳۹۳) نشان داد، دومین عاملی در جهت تبیین مشارکت ورزشی نقش دارد عامل سازمانی و مدیریتی می‌باشد (۱۳). به نظر می رسد تدوین برنامه ریزی مناسب برای توسعه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی یکی از عوامل مدیریتی مؤثر در توسعه ورزش همگانی در میان شهروندان شهر یزد می باشد، لذا پیشنهاد می شود مسئولین اداره کل ورزش و جوانان استان یزد با همکاری و حمایت شهرداری و با بهره گیری از تجارب مسئولین و مربیان هیئت ورزش همگانی استان خراسان رضوی و بهره گیری از اساتید مدیریت ورزشی برنامه عملیاتی مدون جهت ورزش همگانی استان یزد تدوین نمایند و مطابق با نیاز شهروندان و اهداف تعیین شده و برنامه ریزی تدوین شده در راستای توسعه ورزش همگانی شهروندان شهر یزد گام بردارند. هم چنین به نظر می رسد در جهت تحقق این امر راه اندازی تورهای تفریحی و ورزشی و همایش های پیاده روی به صورت ماهانه برای شهروندان، اجرای فعالیت های ورزشی همگانی در زمان هایی که بیشتر شهروندان دارای وقت آزاد می باشند و تشویق های مادی از شهروندان جهت مشارکت در ورزش‌های همگانی در جهت تحقق و طراحی برنامه مناسب مفید خواهد بود.

دومین عاملی که به عنوان عامل توسعه انگیزه مشارکت در ورزش همگانی از طرف شهروندان مطرح شد عامل اجتماعی و فرهنگی بود. که این یافته از پژوهش با پژوهش های دوند و پاتیل (۲۰۱۲) (۱۹) و عابدینی و طالبی (۱۳۹۶) (۵) هم راستا بود. به نظر می رسد فرهنگ سازی مناسب در زمینه ورزش همگانی، ایجاد انگیزه در شهروندان برای مشارکت در ورزش همگانی و ایجاد فرصت برای ورزش شهروندان به صورت خانوادگی مفید می باشند. به طوری که فرهنگ سازی و ترویج ورزش در میان شهروندان و ایجاد فرصت برای ورزش آن ها به صورت خانوادگی مانند برگزاری همایش های پیاده روی خانوادگی عاملی مؤثر در جهت توسعه ورزش همگانی شهروندان قلمداد می شود؛ ومی توان با ایجاد انگیزه در شهروندان به وسیله ارائه مشوق های لازم و فرهنگ سازی مناسب در زمینه آگاهی دادن شهروندان از مزایای و سودمندی های ورزش همگانی فعالیت های ورزش همگانی و فرهنگ پرداختن به ورزش را در شهروندان شهر یزد را نهادینه کنیم. و درنهایت سومین عاملی که به عنوان عامل توسعه ورزش همگانی از طرف شهروندان مطرح شد عامل پیش گیری و درمانی بود. که این یافته از پژوهش با پژوهش رضوی و همکاران (۱۳۹۵) (۲۰) هم راستا بود. به طوری که آن ها در پژوهش خود نشان دادند که مهم‌ترین ابعاد نظام سلامت دانشجویان سلامت اجتماعی و اجتناب از مواد مخدر هستند. به نظر می رسد یکی از راهکارهای توسعه انگیزه مشارکت کارکنان در ورزش همگانی آگاهی دادن به آنها در راستای پیش گیری و درمان بیماری های آنها می باشد به طوری که با تلاش در جهت هر چه بیشتر سوق دادند شهروندان به ورزش همگانی سبب خواهیم شد میزان هزینه های درمان نیز پایین تر بیاید.

نتیجه گیری

پرداختن به فعالیت های ورزشی نقش مؤثری جهت جلوگیری از بیماری های روحی و جسمی دارد، به طوری که با تحرک و فعالیت بدنی، جسمی سالم و روحی شاد خواهیم داشت، هم چنین ورزش همگانی عاملی است که سبب ارتقاء سلامت عمومی افراد جامعه می شود، با این وجود مشکلات عدیده ای بر سر راه پرداختن شهروندان به فعالیت های ورزش همگانی وجود دارد که باعث می شود آن ها نتوانند به فعالیت های ورزشی همگانی بپردازند؛ که به طور کلی و با توجه به نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر عوامل مدیریتی و برنامه ریزی، اجتماعی و فرهنگی و انگیزه شهروندان در جهت

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

پیش گیری و درمان بیماری ها از جمله ابعاد مؤثر در توسعه ورزش همگانی مردان و زنان شهر یزد بود که توجه به آن ها ضروری می‌باشد، به عبارتی طراحی برنامه ریزی جامع در جهت توسعه ورزشی همگانی شهر یزد و هم چنین فرهنگ سازی توسط سازمان‌های مربوطه از جمله شهرداری و سازمان صدا و سیمای استان یزد با ضمن تاکید بر نقش ورزش در توسعه سلامت عمومی، پیش گیری و درمان بیماری های افراد جامعه از مهم ترین عوامل شناسایی شده در پژوهش حاضر بود. از این رو محقق پیشنهاد می نماید با برنامه ریزی صحیح و استفاده از مدیران و مربیان مجرب در هیئت ورزش های همگانی استان یزد هم چنین با ایجاد ارتباط با شرکت ها و ارگان های خصوصی و دولتی جهت حمایت مالی در ورزش همگانی و برگزاری جشنواره های ورزش همگانی در سطح شهر توسط دستگاه های مربوطه از جمله شهرداری ها و هم چنین احداث جاده های سلامت در پارک های شهر و ایجاد فضاهای مناسب جهت پرداختن به فعالیت های ورزشی همگانی در جهت توسعه ورزش همگانی مردان و زنان شهر یزد گام های مؤثری برداشته شود و در این جهت مسئولان ورزشی استان یزد با توجه به راهکارهای ارائه شده در پژوهش حاضر گام مؤثری در جهت توسعه ورزش همگانی شهروندان استان یزد بردارند. به امید این که ورزش در جامعه ما به صورت یک عادت دائمی مثل غذا خوردن در آید که با آن جلوی بسیاری از امراض گرفته شود و به دنبال آن تا به دنبال آن از جامعه ای سالم و با نشاط برخوردار باشیم.

سپاسگزاری

این مقاله نتیجه کار تحقیقاتی می باشد که با حمایت مالی دانشگاه آزاد اسلامی یزد صورت گرفته است که بدین وسیله از این دانشگاه تقدیر و تشکر به عمل می آید و هم چنین داوران محترم که اسباب اصلاح و بهبود هر چه بیشتر مقاله را برای ما فراهم کردند تشکر و قدردانی نماییم.

تعارض در منافع: از طرف نویسندگان این مقاله هیچ گونه تعارض در منافع وجود ندارد.

References:

1-Ghahreman tabrizi K, Razavi Mahmood Abadi MJ. ***Identification and Prioritization of Barriers to Participation of staff of Public Offices in Kerman Province with a Coherent Approach of Multi-Criteria Analysis and Kopland.*** J Sport Management 2015; 7(1): 83-98. [Persian]

2-Shabani A, Ghafouri F, Honari H. ***Investigation of challenge for sport for all in Iran***. Res Sports Sci 2011; 10: 13-26. [Persian]

3-Savari S, Mehdi Pour AR, Ranjbar R***. describe The status of the sport for all and design of development strategies. J*** Sport Management Action Behavior 2016; 21: 83-92. [Persian]

4-Zorba E. ***The Perception of Sport for all in the World and in Turkey***. The Online J of Recreation and Sport 2012; 1(4): 21-30.

5-Abedini S, Talebi S. ***The Socio-economic Factors Related to the Degree of Tendency of Citizens toward Public Sports in Khalkal***. J Applied Sociology 2017; 28(1): 131-44.

6-Javadipour M, Saminia M. ***Sport for all in Iran and Codification of perspective and programs strategy.*** Appl Res Sport Manag Biol 2013; 1(4): 21-30. [Persian]

7-Abdol***i B. Foundations of Psychological-Social Physical Education and Sport.*** Tehran, Bamdad Ketab Publications 2014; 184. [Persian]

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

8-Huang y. ***Tan T Sport-for-All Policy in Taiwan: a case of ongoing change.*** J Sport Social Science 2015; 2(4): 85-98.

9-Hallmann K, Feiler S, Breuer C. Hallmann, Kirstin; Feiler, Svenja; Breuer, Christoph. ***Design and delivery of sport for all programmes: should it be market, non-profit, or state-run?.*** International J of Sport Policy and Politics 2017; 7(4): 565-85.

10- Shiroubi A, Kashkar S, Esmaeili R, Asadi H. ***Study the sociological institutionalisation of pablic sport in the country and provide favourable model***. Sport Manag develop 2017; 6(3): 31-47. [Persian]

11- Talebpour M, Sahebkaran MA, Mosala Nejad M, Rajabi M**.** ***Comparison Study to the Factors Affecting on Institutionalization of Sport Among Students (Case Study of Ferdowsi University of Mashhad). R***esearch on Educational Sport 2016; 5(11): 57-72. [Persian]

12- Kung Shia p, Taylor P. ***The use of public sports facilities by the disabled in England***. Sport Management Rev 2014; 17(1): 8-22.

13- Mehdizadeh R, Andam R**.** ***Developing strategies of Sport for All. in Iran Universities***. J ***o***f Sport ***M***anagement Studies 2014; 1(6): 15-38. [Persian]

14- Huang H, Brad R**.** ***Sports participation and happiness: Evidence from US micro data***. J Eco Psychological 2012; 4(33): 776-93.

15- Prins Richard G, Sigrid M, van Lenthe FJ, Brug J, Oenema A. ***Are neighbourhood social capital and availability of sports facilities related to sports participation among Dutch adolescents?.*** International J Behav Nutrition Physical Activity 2012; 9(90): 2-11.

16- Kalateh M, Fereidoni M. ***Survey a model of the impact of mass media activities on tend to sport for all in Tehran city.*** J Communication Management Sports Media 2017; 4(16): 25-33. [Persian]

17- Naghdi A, Balali E, Imani P**. A *Study On Socio-Cultural Barriers of Women's Participation in Sports Case study: 20-40 year-old female athletes and non-athletes in Hamedan province .***Women in Development and Politics 2011; 9(1): 147-63. [Persian]

18- Ghahreman tabrizi K, Rahimi E, razavi M. ***Identification and Prioritization of Barriers to the Development of Swimming in Kerman Province According to Analytic Hierarchy Process (AHP).*** J Sport Management 2017; 9(1): 113-28. [Persian]

19- Dhonde BM, Patil VN**.** ***Role of Mass Media In Progress of Physical education and Sports.*** Indian Streams Res J 2012; 2(8):1-3.

20- Razavi MH, Alavi SH, Laghmani M, Zabihi I. ***Factor analysis of the health indices of Mazandaran University with an emphasis on sports activities.*** Sports Motor Behavior Management Letters 2017; 24(12): 255-70. [Persian]

21- Jimes A, Tandy R, Busser L**.** ***The Influence of Perceived Competence Activity Iimportance and Barriers on Adolescent.*** J of European Physical Education Review 2008; 66: 305-309.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences
Vol 26| NO 8 | Nov 2018
Received: 13 Feb 2018
Accepted: 23 Jun 2018

Analysis of participation motivation in sports for all among the male and female in Yazd City

Mohammadhassan Sadeghzade[*1], Seyed Mohammadjavad Razavi[2]

Original Article

Introduction: Exercise is an organized phenomenon that can be evaluated in various aspects. An important aspect of it is its universal and sense of public port, considering the important role of public sport on the health, social and economic aspects of the society; it was aimd to perform the study to analyze the participation motivation of male and female in Yazd City in the universal sports.

Methods The statistical population consisted of 486152 participants between male and female above 15 years age in the Yazd City; obtained by the census data of 2011, the selected sample size was 400 people. This research was based on applied and field survey method. The data were quantitatively collected using questionnaire. After confirming the content validity of the questionnaire by the opinions of ten experts in the field of sport management, the reliability of the questionnaire was obtained using Cronbach's alpha coefficient. In this study, the strategies to motivate the participation of male and female of Yazd City in the universal sport in a qualitative way the data were analyzed using SPSS 16 software.

Results: The results showed that the main factors influencing the motivation of participation of male and female in sports in Yazd City was management, cultural and preventive and therapeutic factors, respectively.

Conclusion: Therefore, it is necessary to adopt regular planning by sports managers and to use mass media for encouraging people to participate in universal sports, and to develop a culture among people of Yazd City to participate in the daily life sports activity.

Keywords: Universal Sports, Sports Participation, Men and Women, Yazd City.

Citation: Sadeghzade MH, Razavi SMJ. **Analysis of participation motivation in sports for all among the male and female in Yazd City.** J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2018; 26(8) : 706-16.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.18502/ssu.v26i8.242]

[1]Department of Physical Education, Islamic Azad University of Yazd Branch, Yazd, Iran.
[2] Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
***Corresponding author: Tel:** 09131596164, **email:** mhs1351@yahoo.com